

[Ministeren for offentlige arbejder.]

overvejelser foregår for tiden på et internationalt europæisk plan. Vi må alle være interesseret i, at disse ulykker undgås i så stor udstrækning som muligt. At tvinge folk til at se signalerne, hvis de har deres tanker henvendt på mange andre ting end den vej, de kører på, formår vi desværre ikke, men der vil naturligvis fra vor side blive gjort, hvad der kan gøres.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Th. Poulsen: Jeg tillader mig at foreslå lovforslaget henvist til et udvalg på 15 medlemmer.

Uden forhandling eller afstemning vedtoges dette forslag.

Sidste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændringer i lov om rettens pleje. (Udvidelse af antallet af dommere i Højesteret m. m.).

(Lovforslaget findes i tillæg A. sp. 3337; fremsættelsen findes i tidenden sp. 1851).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Edel Saunte: Det forelagte lovforslag om ændring i Højesteret har historisk interesse, for så vidt som det bryder med en snart 300-årig ordning her i landet, nemlig den ene, udelte Højesteret. Igennem årene har spørgsmålet om en deling af Højesteret sat sindene i den juridiske verden i bevægelse, men som årene er gået og trangen til en deling er blevet mere og mere åbenbar, tror jeg, at flere og flere har forsonet sig med tanken om en deling, og nu ser vi, at også Højesteret og skranken er gået ind for deling. Naturligvis er spørgsmålet om respekten for Højesterets afgørelser betydningsfuldt, og rent følelsesmæssigt er man vel mest tiltalt af tanken om een, udelt højesteretsinstans. Efter min opfattelse har bestemmelsen om offentliggørelse af dissenser med angivelse af antallet af de dissenterende dommere allerede i den almindelige bevidsthed brudt afgørende med den idé, der ligger bag en udelt Højesteret, nemlig at den,

hvis sag afgøres, skal føle afgørelsen som endelig og absolut rigtig. Allerede nu, da 9 dommere deltager og sagen afgøres f. eks. med 5 stemmer mod 4, filosoferer den, der har tabt sagen, over, om den ikke ville fået et andet udfald, hvis andre af rettens medlemmer havde deltaget, og man hører ofte de tabende tælle op, hvor mange dommere de har haft på deres side, f. eks. 3 landsdommere og 4 højesteretsdommere, ialt 7, medens de siger, at for modparten stemte kun 5, nemlig 5 højesteretsdommere, og så kan de ikke forstå, at skønt de på den måde har haft flere dommere på deres side, har de ikke fået ret. Det er selvfølgelig urimeligt at følge en sådan tankegang, men sådan tænker nu den primitive mand eller den primitive kvinde, som har tabt sin sag ved Højesteret. Bedre bliver det ikke, hvis der var kommet underrettsdommere med og man så siger: vi har vundet sagen eller ville have vundet sagen med endnu flere dommere på vor side. Jeg tror derfor, det er rigtigt, at man nu går det skridt videre at dele Højesteret, så vi også kommer det onde til livs, at et menneske i årevis ikke kan få afgjort sin sag. Jeg har selv oplevet, at sager har stået på i Højesteret i over 2 år uden nogen grund dertil i selve sagen.

Det afgørende spørgsmål for mig er derimod, hvor mange dommere der bør deltage. Lovforslaget går ind for mindst 5 dommere for hver sag udfra den betragtning, at vi ikke behøver mere end 14 højesteretsdommere, og lovforslaget går altså imod Højesterets forslag på 7 dommere. Det er for mig noget tvivlsomt, hvilket af forslagene der er det sagligt rigtige, men jeg må erkende, at det vel kan være vanskeligt at få så mange betydningsfulde jurister til Højesteret, som ville være nødvendigt ved fastholdelsen af tallet 7 som minimum. Jeg tror derfor, at det vil være praktisk, hvis man taler om det i et udvalg inden den endelige afgørelse af forslaget.

Det andet spørgsmål, som findes i lovforslaget, er spørgsmålet om forhøjelse af indtægtsgrænsen eller af sagsgrænsen. I § 234 foreslås tallet 3 000 kr. forhøjet til 4 000 kr. Jeg har ingen betænkelighed her, og det synes mig heller ikke urimeligt, om man endog gik videre og gjorde det muligt at sætte grænsen for underretssagerne helt oppe ved f. eks. 5 000 kr. Derimod nærer jeg nogen betænkelighed ved at forhøje de normale grænser for underretssager og lands-